

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
В.о. декана економічного факультету
/Роман ГРЕШКО/
від «02» вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«КАСОВІ ОПЕРАЦІЇ»

вибіркова

Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань: 07 «Управління і адміністрування»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Факультет: економічний
Мова навчання: українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Касові операції» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 «Управління і адміністрування», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 26.04.2021 року, протокол № 5, та введеної в дію наказом ректора № 185 від 11.05.2021 р.

Розробник: **Олексин Артур Григорович**, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Викладач: **Олексин Артур Григорович**, доцент кафедри фінансів і кредиту,
кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року.

Завідувач кафедри **Петро НІКІФОРОВ**

Схвалено методичною радою економічного факультету
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року.

Голова методичної ради економічного факультету **Роман ГРЕШКО**

1. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з питань забезпечення проведення касових операцій, як складової економічної та національної безпеки банку, а також тих елементів роботи каси, які безпосередньо впливають на рівень розвитку комерційного банку та банківської системи в цілому в умовах глобальних трансформацій; навчити студентів правильно застосовувати теоретичні знання, отримані при вивченні дисципліни на практиці, професійно грамотно використовувати в роботі нові форми і методи роботи з готівковим обігом та на рівні роботи банку та роботи з клієнтами, а також своєчасно виявляти загрози фінансової безпеки банку, сприяти зростанню конкурентоздатності банку, вносити сучасні методи роботи з іноземною валютою та різними категоріями клієнтів.

2. Пререквізити.

«Касові операції» є вибірковою дисципліною циклу дисциплін загальної підготовки та викладається студентам 4 року навчання курсу в 8 семестрі загальним обсягом 120 годин (4 кредити).

Дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Касові операції», - це «Гроші і кредит», «Фінанси», «Банківська система», «Фінанси домогосподарств», «Фінанси підприємств», «Банківські операції і технології», «Бухгалтерський фінансовий облік».

3. Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни сприяє формуванню компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність працювати у команді;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури;
- здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування);
- здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- здатність складати та аналізувати фінансову звітність;
- здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- здатність здійснювати ефективні комунікації.

Програмні результати навчання:

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем;
- розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію;

- володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань і змістовно інтерпретувати отримані результати;
- визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку;
- демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні;
- виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			Кредитів	Годин	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	
Денна	IV	VIII	4	120	22	22	-	-	76	-	Залік
Заочна	IV	VIII	4	120	6	8	-	-	106	-	Залік

4.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л.	п.	с.	с. р.		л.	с.	п.	с. р.
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ КАСИ БАНКУ										
Тема 1. Основні засади готівкового обігу в Україні Мета: розкрити суть та поняття готівки, грошових знаків та валюти, а також визначення та характеристика суб'єктів, що забезпечують готівковий обіг. Визначити роль готівки в платіжних системах країни. Підкреслити предмет, мету, завдання, методику, послідовність вивчення дисципліни, акцентувати увагу на важливості даної дисципліни у формуванні комплексної системи економічних знань для майбутніх фахівців даного напрямку підготовки.	19	4	4	-	11	18	2	2	-	16
Тема 2. Регламентация грошового обігу в банку Мета: визначити основні положення нормативно-правового забезпечення готівкового обігу щодо	19	4	4	-	11	17			-	15

готівкового обігу на підприємствах та організаціях, а також організаційні заходи з регулювання готівкового обігу. Дослідити місце ЕОМ в організаційній системі готівкового обігу підприємств та організацій.										
Тема 3. Порядок виконання банківськими установами операцій приймання та видачі готівки Мета: сконцентрувати увагу студентів на наступних важливих аспектах теми: характеристика каси банку та касових операцій; види кас, що відкриваються в банках для обслуговування клієнтів і їх функції; вимоги щодо касового працівника при прийманні на роботу, його обов'язки; характеристика касових документів, їх збереження; характеристика зразків банкнот та визначення справжності та платоспроможності (банкнот), використовуючи різні дидактичні прийоми подання лекційного матеріалу.	15	2	2	-	11	17	2	2	-	15
Тема 4. Порядок інкасації грошової виручки, перевезення і пересилання цінностей Мета: дослідити принципи діяльності і вимоги до підрозділу перевезення валютних цінностей та інкасації коштів, визначити основи організації підрозділу перевезення валютних цінностей та інкасації коштів, а також порядок інкасації коштів клієнтів банку.	15	2	2	-	11	17			-	15
Разом за ЗМ І	68	12	12	-	44	69	4	4	-	61
МОДУЛЬ 2. БЕЗГОТІВКОВЕ ВИКОНАННЯ КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ										
Тема 5. Особливості виконання операцій банків з іноземною валютою, дорогоцінними металами та дорогоцінними каменями Мета: ознайомити студентів із сутністю операцій з іноземною валютою, операції з конвертації	18	4	4	-	10	18	1	2	-	15

готівкової іноземної валюти однієї іноземної держави на готівкову іноземну валюту іншої іноземної держави, операції банків з дорогоцінними металами та дорогоцінними каменями.										
Тема 6. Прогнозування та облік касових оборотів банків Мета: визначити сутність касових оборотів банків, їх облік і прогнозування, сутність та коротка характеристика складання балансу доходів та витрат населення, а також розглянути порядок роботи валютних обмінних пунктів.	16	2	2	-	12	17				15
Тема 7. Емісійно-касова робота банківських установ і забезпечення збереження цінностей Мета: надати загальну характеристику порядку здійснення емісійних фондів з готівкою, організації роботи з резервними фондами Національного банку України. Визначити відповідальність посадових осіб за схоронність цінностей.	18	4	4	-	10	16	1	2	-	15
Разом за ЗМ II	52	10	10	-	32	51	2	4	-	45
Усього годин	120	22	22	-	76	120	6	8	-	106

4.3. Темі практичних занять

№	Назва теми
1	Основні засади готівкового обігу в Україні
2	Регламентація грошового обігу в банку
3	Порядок виконання банківськими установами операцій приймання та видачі готівки
4	Порядок інкасації грошової виручки, перевезення і пересилання цінностей
5	Особливості виконання операцій банків з іноземною валютою, дорогоцінними металами та дорогоцінними каменями
6	Прогнозування та облік касових оборотів банків
7	Емісійно-касова робота банківських установ і забезпечення збереження цінностей

4.4. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи з дисципліни «Касові операції» передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний

і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально- методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; вміння презентувати опрацьований матеріал.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	<p>Тема: Основні засади готівкового обігу в Україні</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - охарактеризуйте готівку як одна з форм грошей; - визначте та охарактеризуйте суб'єктів, що забезпечують готівковий обіг; - розгляньте роль готівки в платіжних системах країни; - охарактеризуйте та надайте оцінку нормативно-правовому забезпеченню готівкового обігу в Україні. - визначте значення готівкового обороту та готівкових розрахунків для економіки України; - охарактеризуйте роль та значення Національного банку України в організації готівкового обігу. 	11	16
2	<p>Тема: Регламентация грошового обігу в банку</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкрийте основні положення нормативно-правового забезпечення готівкового обігу щодо готівкового обігу на підприємствах та організаціях; - охарактеризуйте організаційні заходи з регулювання готівкового обігу; - визначте вимоги до організації готівкових розрахунків; - охарактеризуйте особливості організації роботи банків з готівкою; - розкрийте процес встановлення ліміту залишку готівки в касі; - охарактеризуйте контроль за дотриманням касової дисципліни. 	11	15

3	<p>Тема: Порядок виконання банківськими установами операцій приймання та видачі готівки</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дайте характеристику каси банку та касових операцій; - розкрийте вимоги щодо касового працівника при прийманні на роботу, його обов'язки; - характеристика зразків банкнот та визначення справжності та платоспроможності банкнот; - розкрийте вимоги щодо формування та пакування банкнот. - охарактеризуйте порядок заключення оборотної (операційної) каси. 	11	15
4	<p>Тема: Порядок інкасації грошової виручки, перевезення і пересилання цінностей</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дайте загальну характеристику перевезень валютних цінностей та інкасації коштів; - розкрийте принципи діяльності і вимоги до підрозділу перевезення валютних цінностей та інкасації коштів; - визначте основи організації підрозділу перевезення валютних цінностей та інкасації коштів; - охарактеризуйте вимоги до чисельного складу бригади інкасації та забезпечення охорони цінностей, а також порядок інкасації коштів клієнтів банку. - визначте порядок здавання та приймання інкасаторами сумки від підприємства, а також порядок здавання інкасаторами доставлених до банку сумок із готівкою (виручкою). 	11	15
5	<p>Тема: Особливості виконання операцій банків з іноземною валютою, дорогоцінними металами та дорогоцінними каменями</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дайте характеристику операціям з конвертації готівкової іноземної валюти однієї іноземної держави на готівкову іноземну валюту іншої іноземної держави, а також операціям банків з дорогоцінними металами та дорогоцінними каменями; - розкрийте суть виконання операцій з приймання на інкасо банкнот іноземних держав та іменних чеків; - охарактеризуйте перекази іноземних валют за дорученням та на користь фізичних осіб. 	10	15
6	<p>Тема: Прогнозування та облік касових оборотів банків</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дайте характеристику касових оборотів банків, їх облік і прогнозування; - визначте процес складання прогнозів розрахунків касових оборотів за окремими статтями та складання звітності про касові обороти банку; - охарактеризуйте порядок роботи валютних кас та порядок роботи валютних обмінних пунктів. 	12	15
7	<p>Тема: Емісійно-касова робота банківських установ і забезпечення збереження цінностей</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - охарактеризуйте організацію роботи з резервними фондами Національного банку України та порядок роботи з 	10	15

<p>приймання та видачі готівки банкам через інкасаторів Національного банку України;</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначте порядок застосування спеціалізованих касет для транспортування і зберігання банкнот, порядок реєстрації та скасування реєстрації грошових сховищ, а також порядок зберігання готівки та інших цінностей у грошових сховищах. 		
--	--	--

5. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні ситуації);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Форми та методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;
- підсумковий контроль – екзамен.

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/university/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiya-fedkovycha/>;

- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність,

системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (залік).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	Відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	Добре
Задовільно	D (60-69)	Задовільно
	E (50-59)	Достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

З навчальної дисципліни «Касові операції» проводиться семестровий залік. Здобувач отримує завдання, що містить теоретичні питання з дисципліни та тестові завдання.

У 40 балів, що можливо отримати на заліку, входить: 3 теоретичні питання (по 10 балів), 5 тестів «правильно-неправильно» - по 2 бали (сумарно 10 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

10 балів здобувач отримає за правильні відповіді на тести (по 2 бали за кожне правильно вирішене тестове завдання).

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання тестів відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Також залік може бути проведений у письмовій формі.

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичні питання, правильна відповідь на тестові завдання. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичних питань білету та тестових завдань, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питань білету, але у відповіді недостатньо правильно сформульовано твердження. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «E» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «FX».

Розподіл балів, які отримують студенти

Вид підсумкового контролю: залік

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)							Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	40	100
9	9	8	8	9	8	9		

7. Рекомендована література

7.1. Базова (основна)

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
2. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
3. Про депозитарну систему України: Закон України від 6.07.2012 р. № 5178-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>.
4. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 5.04.2001 р. № 2374-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>.
5. Про платіжні послуги: Закону України від 30 червня 2021 року № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
6. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: постанова Правління НБУ від 29.12.2017 № 148 (зі змінами, унесеними постановою Правління НБУ від 19.09.2022 № 205). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>
7. Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України: постанова Національного банку України від 16.12.2002 р. № 508. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0174-03>.
8. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій та операцій з ощадними сертифікатами банку: постанова Правління НБУ від 03.12.2003 № 516 (у редакції постанови Правління НБУ від 14.07.2022 № 144). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03#Text>
9. Положення про порядок здійснення оверсайту платіжної інфраструктури в Україні: постанова Правління НБУ від 24.08.2022 № 187. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0187500-22#Text>
10. Положення Про порядок виконання надавачами платіжних послуг платіжних інструкцій в іноземній валюті та банківських металах: постанова Правління НБУ від 28.07.2008 № 216 (у редакції постанови Правління НБУ від 25.08.2022 № 189). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0910-08#Text>
11. Положення Про реєстрацію платіжних систем, учасників платіжних систем та технологічних операторів платіжних послуг: постанова Правління НБУ від 26.09.2022 № 208. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0208500-22#Text>
12. Положення про випуск електронних грошей та здійснення платіжних операцій з ними: постанова Правління НБУ від 29.09.2022 № 210. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0210500-22#Text>
13. Положення про захист інформації та кіберзахист учасниками платіжного ринку: постанова Правління НБУ від 19.05.2021 № 43 (у редакції постанови Правління НБУ від 13.06.2022 № 119). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0043500-21#Text>
14. Про встановлення строків, до настання яких торговці повинні забезпечити можливість здійснення безготівкових розрахунків (у тому числі з використанням електронних платіжних засобів, платіжних застосунків або платіжних пристроїв) за продані ними товари (надані послуги): Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2022 року № 894. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/894-2022-%D0%BF#Text>
15. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг: Постанова Правління НБУ від 29.07.2022 № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>
16. Інструкція про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні: постанова Правління НБУ від 25.08.2021 № 103 (у редакції постанови Правління НБУ від 21.06.2022 № 128). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text>
17. Інструкція про порядок відкриття та закриття Національним банком України рахунків клієнтам: Постанова Правління НБУ від 15.04.2022 № 74 (зі змінами, внесеними постановою Правління НБУ від 07.07.2022 № 138). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0074500-22#Text>

18. Про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів: Постанова Правління НБУ від 29.07.2022 № 164. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0164500-22#Text>

19. Зміни до Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті: постанова Правління НБУ від 01.08.2022 № 167. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0167500-22#Text>

20. Зміни до інструкції про ведення касових операцій банками в Україні: постанова Правління НБУ від 11.01.2017 р. № 3. URL: <https://bank.gov.ua/document/download?docId=42401189>.

21. Про затвердження Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні: постанова Правління НБУ від 25.09.2018 № 103. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text>

22. Про внесення змін до Класифікатора іноземних валют та банківських металів: постанова НБУ від 19.04.2016 р. № 269. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0269500-1656>.

23. Правила зберігання, захисту, використання та розкриття таємниці надавача платіжних послуг: постанова Правління НБУ від 14.07.2022 року № 147. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0147500-22#Text>

24. Про запровадження номера платіжного рахунку користувача та електронного гаманця в Україні: постанова Правління НБУ від 26.07.2022 № 158. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0158500-22#Text>

25. Зміни до Положення про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України (відповідно до постанови Правління Національного банку України від 26 вересня 2022 року № 209 назва цього Положення викладена у редакції "Положення про організацію бухгалтерського обліку в банках України"): постанова Правління НБУ від 26.09.2022 № 209. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0209500-22#Text>

7.2. Додаткова

26. Банківська система: навчальний посібник / за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.

27. Банківська система: навчальний посібник/ за ред. І.М. Мазур. Дніпро: Пороги, 2017. 444 с.

28. Банківська система: підручник /за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.С. Смовженко. Львів : «Новий Світ – 2000», 2020. 536 с.

29. Банківська система: підручник: у 2 ч. Ч. 1: Банківська система України та її економічні основи / за ред. Л. В. Шіринян; Нац. ун-т харч. технол. Київ: Ліра-К, 2019. 412 с.

30. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях : навч. посібник. / уклад. : О.М. Гладчук, І.Я. Ткачук, В.М. Харабара. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 208 с.

31. Банківські операції: підручник за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. 2-ге вид. випр. і доповн. Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2013. 688 с.

32. Розмош В. І. Дотримання касової дисципліни. *Вісник. Право знати все про податки і збори*. 2015. № 22. С. 33-34.

33. Назарова І. Еволюція обліково-інформаційних систем у здійсненні безготівкових розрахунків. *Вісник економіки*. 2021. Вип. 4. С. 211–224.

34. Назаренко І.М. Аудит розрахунків з бюджетом: організаційно-функціональні та методичні основи. *Агросвіт*. 2019. № 20. С. 50-55.

8. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL : <https://www.kmu.gov.ua/>.

2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL : <http://www.minfin.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <https://bank.gov.ua/>

4. Офіційний сайт Рахункової палати України URL : <http://www.ac-rada.gov.ua>.

5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Асоціації українських банків. URL: www.aub.com.ua.
7. Український банківський портал. URL: www.banker.com.ua.
8. Український фінансовий портал. URL: <https://finance.ua/>.
9. Онлайн-сервіс пошуку і порівняння найпопулярніших банківських послуг для приватних осіб і бізнесу. URL: <https://bankchart.com.ua/>.
10. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України URL: <https://fiu.gov.ua/> Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) URL: <https://www.fatf-gafi.org/>
11. Офіційний сайт Міжнародної асоціації розвитку. URL: <https://ida.worldbank.org/about/what-is-ida>